

Otelcilik ve Turizm Yönetimi Dergilerinde Yayınlanan Girişimcilik Araştırmalarının Gelişimi (2007-2015)

ÖZET

Girişimci, kâr ve zarar riskini göze alıp sahip olduğu sermayeyi yatırıma dönüştürerek mal veya hizmet üreten/pazarlayan kişidir. Turizm girişimcisi, tüm riskleri göze alarak turizm sektöründe başarılı bir işletme kurma yeteneğine sahip olduğunu düşünen kişidir. Lan Li, Tourism Management dergisinde 2008 yılında yayınlanan ‘A Review of Entrepreneurship Research Published in the Hospitality and Tourism Management Journals’ isimli makalesinde, 1986-2006 yılları arasında önde gelen yedi Otelcilik ve Turizm Yönetimi Dergisinde yayınlanmış olan ‘Girişimcilik İle İlgili Makaleleri’ incelemiştir. Bu çalışma, Lan Li’nin 2008 yılında yayınlanmış olan araştırmasının devamı niteliğindedir. Bu çalışmada, 2007 ile 2015 yılları arasında önde gelen Turizm Yönetimi Dergilerinde yayınlanan girişimcilik makalelerinin zaman içerisinde nasıl bir çizgi izlediğini anlaşılması amaçlanmıştır. Nitel olarak gerçekleştirilen bu çalışma ile 2007-2015 yılı arasında aynı dergilerde yayınlanan ‘Girişimcilikle İlgili Makaleler’ incelenmiştir. Elde edilen veriler, nicel yöntemler kullanılarak orijinal çalışmanın yöntemine uygun olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak önde gelen Turizm Yönetimi Dergilerinde ‘Turizm ve Girişimcilik’ konusunu ele alan yeterli sayıda bir çalışmanın olmadığı tespit edilmiştir.

Burhan AYDEMİR*

Serhan ORTAY**

Anahtar Kelimeler; Girişimcilik Araştırması, Turizm, Ağırlama ve Turizm Yönetimi Dergileri

The Development of Entrepreneurship Research Published in the Hospitality and Tourism Management Journals (2007-2015)

ABSTRACT

Entrepreneur is a person who takes the risk of loss by investing his/her capital to produce goods or service. The Tourism entrepreneur is the person who thinks he/she has the ability to establish a successful business in the tourism sector by analyzing all the risks. Lan Li was published ‘A Review of Entrepreneurship Research Published in the Hospitality and Tourism Management Journals’ article in Tourism Management Journal in 2008, examining ‘Entrepreneurship Articles’ in seven leading hospitality and tourism management journals from 1986 to 2006 This study is the continuation of Lan Li’s research published in 2008. In this study, it was aimed to understand how the entrepreneurship articles published in leading tourism management journals between 2007 and 2015 tracked over time. With this qualitative study, ‘Entrepreneurship-related articles’ published in the same journals between 2007 and 2015 were examined. The obtained data were evaluated according to the method of original study using quantitative methods. As a result, it has been determined that there are not enough studies related to ‘Tourism and Entrepreneurship’ in the leading Tourism Management journals

Keywords; Entrepreneurship Research, Tourism, Hospitality and Tourism Management, Journals

---

* Doç. Dr. Balıkesir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Balıkesir, Türkiye

burhanaydemir@yahoo.com

** Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

serhan.ortay@gmail.com

1. Giriş

Günümüzde; rekabette geride kalmayı istemeyen işletmeler, faaliyetlerini daha sağlıklı yürütebilmeleri için hem işletme içi koşulları hem de işletme dışı koşulları iyi değerlendirmelidir (Demirel ve Özbezek, 2015). İşletmelerin, yenilik yapma ve rekabetçi olma çabaları yeni girişimci özelliklerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Sayılı ve Ağca, 2009).

Turizm sektörü girişimciliğinin önemli bir yanı topluma fayda sağlamasıdır. İşletmeler insanlara iş, refah sağlayan ve zenginlik üreten kurumlardır (Saylan, 2011, s.129). Otelcilik ve Turizm endüstrisi girişimciler için uygun bir alandır. Ağırhama ve seyahat kuruluşları olarak bakıldığında, Thomas Cook'un tur paketleri, Ray Kroc'un "McDonald's"ları, Walt Disney'in Tema parkları, JW Marriott ve Conrad Hilton'un otelleri sadece birkaç klasik girişimcilik markasından bazılarıdır. İsimlerini ve yaptıkları başarılı işleri turizm sektörü tarihine yazan girişimci liderlerin hepsi, karşılaştıkları tüm olumsuzluklara rağmen önemli hissettikleri fırsatların peşine düşmüşlerdir. Bu girişimciler tüm zorluklara göğüs gererek büyük özveri ve cesaret örneği göstermiş, yıllar önce karşılarına çıkan fırsatları değerlendirmiş ve kurdukları işletmeler günümüze kadar ulaşmıştır (Li, 2008). Bugünde turizm sektöründe yeni girişimciler ortaya çıkan fırsatları değerlendirerek turizm sektörünün tüm dünyada büyümesine katkı sağlamaktadır.

Turizm sektörünün gelişimi için son derece önemli bir olgu olan girişimcilik konusunun akademide ne kadar çalışıldığını belirlemek amacıyla Li (2008), 1986-2006 yılları arasında başlıca Turizm Yönetimi Dergilerinde yayınlanmış girişimcilikle ilgili makaleleri incelemiştir. Li (2008)'in çalışmasının devamı niteliğinde olan bu çalışmanın amacı ise, 2007 ile 2015 yılları arasında önde gelen bu Turizm Yönetimi Dergilerinde yayımlanan girişimcilik makalelerinin zaman içerisinde nasıl bir çizgi izlediğini araştırmaktır. Araştırma sonucunda, önde gelen Turizm Yönetimi Dergilerinde 'Turizm ve Girişimcilik' konusunu ele alan yeterli sayıda bir çalışmanın olmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışma, Lan Li'nin 2008 yılında yayınlanmış olan araştırmasının devamı niteliğindedir. 2007 ile 2015 yılları arasında önde gelen Turizm Yönetimi Dergilerinde yayımlanan girişimcilik makalelerinin zaman içerisinde nasıl bir gelişim izlediğini anlaşılması amaçlanmıştır. Nitel olarak gerçekleştirilen bu çalışma ile 2007-2015 yılı arasında aynı dergilerde yayımlanan 'Girişimcilikle İlgili Makaleler' incelenmiştir. Elde edilen veriler, nicel yöntemler kullanılarak orijinal çalışmanın yöntemine uygun olarak değerlendirilmiştir. Çalışma sırasıyla literatür taraması, yöntem, bulgular ve sonuç bölümlerinden oluşmaktadır.

2. Literatür Taraması

Harrison ve Leitch (1996) yaptıkları çalışmada, 1987 ile 1993 yılları arasında yönetim dergilerinde yayımlanmış olan girişimcilik araştırmalarının diğer tüm girişimcilik araştırmalarının çok küçük bir yüzdesini temsil ettiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca, girişimcilik alanında gerçekleştirilen araştırmaların akademik geçerlilik kazanabilmesi için hâlihazırda var olan sistem içerisinde bağımsız bir yer oluşturması gerektiği belirtilmiştir. (Harrison ve Leitch, 1996). Aldrich ve Baker (1997) tarafından yönetim ve girişimcilik ile ilgili 1990 ve 1995 yılları arasında yayımlanan araştırmaların karşılaştırılması neticesinde, girişimcilik araştırmalarında geliştirilen yaklaşımların uyumluluğunun az olduğu belirtilmiştir (Aldrich ve Baker, 1997). Bu duruma ek olarak Aldrich ve Baker (1997), ne güçlü birleştirici paradigmanın ne de çok yönlü uyum gösteren bakış açılarının olmadığını vurgulamıştır.

Busenitz, West, Shepherd, Nelson, Chandler ve Zacharakis (2003) tarafından 1985 ile 1999 yılları arasında önde gelen yönetim dergilerinde yayınlanan 97 adet girişimcilik makalesi incelenmiştir. Yayımlanan girişimcilik makale sayılarının oranının düşük olmasına rağmen artan bir ivme gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Yaptıkları çalışmada, bu zaman dilimi içerisinde yedi yönetim dergisinde yayınlanmış olan toplam 5.291 makalenin 97 (1,8%) tanesinin girişimcilik ile ilgili olduğunu tespit etmişlerdir. İstatiksel olarak yapılan regresyon analizi, yönetim dergilerinde yer alan girişimcilikle ilgili makalelerin sayısının zamanla arttığını göstermektedir. Ancak sonuçlar, önde gelen yönetim dergilerinde yayınlanan girişimcilikle ilgili ampirik ya da teorik makalelerin oranında zaman içinde pozitif yönlü bir gelişme bulunmadığını göstermiştir. Bulgular, önde gelen yönetim dergilerinde girişimcilikte teori geliştirilmesinin yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir (Busenitz, vd., 2003).

Chandler ve Lyon (2001), 1989 ile 1999 yılları arasında dokuz önde gelen girişimcilik dergisinde kullanılan metodolojileri incelemiştir. Analizler sonucunda, 416 makaledeki ampirik çalışmanın, on yıl içerisinde yer alan toplam

çalışmaların yaklaşık olarak %70'ini temsil ettiği gözlemlenmiştir (Chandler ve Lyon, 2001).

Li (2008)'nin çalışma bulguları, girişimcilik ile ilgili makalelerin yüzde olarak beklenenden daha az olduğunu ortaya koymaktadır. Toplam 4.917 makalede sadece %2'lik bir oran vardır. Önde gelen otelcilik ve turizm yönetimi dergilerinden olan *International Journal of Hospitality Management (IJHM)*, *Tourism Management (TM)*, *International Journal of Contemporary Hospitality Management (IJCHM)*'de yayınlanan girişimcilik araştırmalarının sayısı diğer dergilerden daha fazla olmasına karşın son 21 yılda bir artış olmadığı görülmektedir.

Girişimcilik konusu uzun yıllardan beri bilim dünyasında yer alan ve ilgi ile araştırılan bir konu haline gelmiştir. Birçok araştırmacı tarafından hem Türkiye'de hem de Dünya'da bu alanda yazılmış birçok çalışma söz konusudur. Gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar bizlere girişimcilik konusunun turizm sektörü içindeki önemini göstermektedir. Bu çalışma, Li (2008)'nin 21 yıllık periyodu kapsayan çalışmasının devamı niteliğindedir.

Araştırma kapsamında, Li (2008)'nin gerçekleştirdiği çalışmanın hipotezlerine benzer hipotezler oluşturulmuştur. Önce 2007 ile 2015 arasında aynı dergilerde girişimcilikle ilgili kaç makale yayımlandığı araştırıldıktan sonra aşağıdaki hipotezler test edilmiştir.

- **Hipotez 1:** *Yayınlanan girişimcilik ile ilgili makalelerin sayısı, önemli Otelcilik ve Turizm dergilerinde zaman içerisinde artış gösterecektir.*
- **Hipotez 2:** *Önemli Otelcilik ve Turizm dergilerinde girişimcilik konusunda yazılan teorik araştırma makalelerinin sayısı, zamanla artış gösterecektir.*
- **Hipotez 3:** *Önemli Otelcilik ve Turizm dergilerinde girişimcilik konusunda yazılan ampirik araştırma makalelerinin sayısı, zamanla artış gösterecektir.*

İkinci olarak, araştırma yöntemlerinin kapsamı, veri toplama ve analitik araçlar da dâhil olmak üzere incelenmiştir. Son olarak, önemli Otelcilik ve Turizm Yönetimi dergilerindeki girişimcilik araştırmalarında odaklanılan konular ortaya konmuştur.

3. Yöntem

Belirlenen yedi Uluslararası Turizm Araştırma Dergisinde yer alan girişimcilik makalelerinin incelenmesi ile bu incelemeler gerçekleştirilirken dikkat edilecek noktalar konusunda şu hususlar öne çıkmıştır;

- 1) Otelcilik ve Turizm Yönetimi alanında yayınlanan yedi hakemli akademik dergi şunlardır: *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly (CHRAQ)*, *International Journal of Hospitality Management (IJHM)*, *Journal of Hospitality and Tourism Research (JHTR)*, *International Journal of Contemporary Hospitality Management (IJCHM)*, *Annals of Tourism Research (ATR)*, *Tourism management (TM)*, *Journal of Tourism Research (JTR)*. Yedi dergi; Mc Kercher, Law ve Lim'in (2006) çalışmasında belirtilen 500'ün üzerinde otelcilik ve turizm uzmanlarından elde edilen bilgilere göre tercih edilmiştir.
- 2) Makale ya da özet içerisinde girişimcilik ile ilgili olarak bir veya daha fazla anahtar kelime kullanılmıştır. Girişimci (kurucu birey), küçük işletme (ortaya çıkan iş), aile işi, yeni girişim (yükselen girişim), kurumsal girişimcilik (İç girişimci).
- 3) Son 9 yıl içerisinde yayınlanan araştırma trendlerinin belirlenmesi (2007 ve 2015 yılları arasında).

Makaleler ampirik ve teorik olmak üzere iki şekilde kategorize edilmiştir.

Tablo 1: 2007-2015 Yılları Arasında Önde Gelen Yedi Uluslararası Dergide Yayımlanan Girişimcilik Makaleleri

Yayın Yılı	Toplam	TM	IJHM	IJCHM	ATR	JHTR	CHRAQ	JTR
2007	2/416	1/130	1/67	0/51	0/46	0/32	0/50	0/40
2008	1/399	1/100	0/65	0/59	0/47	0/27	0/57	0/44
2009	1/374	0/87	0/77	1/56	0/29	0/27	0/58	0/40
2010	1/398	0/88	0/83	0/56	1/52	0/28	0/51	0/40
2011	2/489	0/141	1/108	0/54	1/51	0/24	0/57	0/54
2012	2/562	0/158	2/140	0/53	0/85	0/33	0/33	0/60
2013	4/570	0/155	2/169	1/63	0/72	0/22	0/34	1/54
2014	0/553	0/145	0/146	0/66	0/85	0/22	0/37	0/52
2015	6/568	0/190	2/132	2/89	1/54	0/22	0/33	1/47
Toplam	19/4.329	2/1.194	8/987	4/547	3/521	0/237	0/410	2/431
%	0,438	0,167	0,81	0,731	0,57	0	0	0,46

4. Bulgular

4.1. Yayımlanan Makalelerin Rakamsal Değerleri

Li (2008)'nin gerçekleştirdiği çalışma dikkate alındığında, 21 yıllık dönem içerisinde toplamda 4.917 makaleden 97'si (%2) girişimcilik konusunda iken, 2007 ile 2015 yılları arasında yedi Uluslararası Turizm Dergisinde toplam 4.329 yayımlanan makaleden 19'u (%0,43) girişimcilik konusu ile ilgilidir. Girişimcilik fikirleri sürekli olarak gelişse de son 9 yılda düzenli bir artış olmadığı görülmektedir. Yayımlanan makale sayılarındaki artış aynı oranda girişimcilik konusu ile ilgili yayımlarda maalesef ağırlığını hissettirmemektedir. Tablo 1'de bu yıllar incelendiğinde, *International Journal of Hospitality Management (IJHM)* dergisi 8 (%0,81) adet girişimcilik makalesi ile en çok yayın gerçekleştiren dergi konumundadır. *International Journal of Contemporary Hospitality Management (IJCHM)* dergisi ise toplam 547 yayımlanan makale içerisinde 4 adet makale ile ikinci sıradadır. Asıl üzücü olan ise 21 yıllık dönem kapsamında (1986 – 2006), *Journal of Hospitality and Tourism Research (JHTR)* dergisinde yayımlanan 398 makale içinde 6 adet girişimcilik makalesi yer alırken, son dokuz yıl içerisinde yayımlanan 237 adet makale içerisinde hiç girişimcilik makalesinin yayımlanmamış olmasıdır. Aynı tablo *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly (CHRAQ)* dergisinde de karşımıza çıkmaktadır. Geçmiş yıllarda toplam 920 makaleden 13'ü girişimcilik makalesi iken, 2007-2015 yılları arasında girişimcilik konusunda hiç makale yayımlanmamıştır.

Tablo 2: Önemli Turizm Dergilerinde Yer Alan Girişimcilik Makalelerinin Tipi ve Sayıları

YILLAR	TOPLAM MAKALE	TOPLAM GİRİŞİMCİLİK MAKALESİ	TOPLAM AMPİRİK MAKALELER	%	TOPLAM TEORİK MAKALELER	%
2007	416	2	2	100	0	0
2008	399	1	0	0	1	100
2009	374	1	0	0	1	100
2010	398	1	1	100	0	0
2011	489	2	1	50	1	50
2012	562	2	1	50	1	50
2013	570	4	4	100	0	0
2014	553	0	0	0	0	0
2015	568	6	3	50	3	50
TOPLAM	4.329	19	12		7	

4.2. Araştırma Çeşitleri

Li (2008)'nin gerçekleştirdiği çalışma içerisinde 97 girişimcilik makalesinden 72 makale ampirik araştırma (%74) iken 25 (%26) makale teorik çalışmadır. Tablo 2'de görüldüğü gibi son dokuz yılda toplam 19 girişimcilik makalesinden 12'si ampirik araştırma (%70), 7'si (%30) ise teorik çalışmadır.

Otelcilik ve turizm yönetimi dergilerinde yayınlanan girişimcilik makale sayılarında herhangi bir düzenli artış görülmektedir. Örneğin, 2013 yılında 4 olan makale sayısı 2014'de 0, 2015'de ise 6'dır. Buradan hareketle Hipotez 1 reddedilmiştir.

Yayınlanan toplam makale sayıları incelendiğinde; zaman içerisinde yayınlanan ampirik ve teorik girişimcilik makale sayılarında düzenli bir artış olmadığı görülmektedir. Bu nedenle bulgular, Hipotez 2 ve 3'ü desteklememektedir. Bu doğrultuda, hipotez 1 ve 2 reddedilmiştir. Genel olarak, bulgular girişimcilik araştırmalarının otelcilik ve turizm yönetimi alanında kayda değer bir artışın olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 3: Girişimcilik Makalelerinin Regresyon Analizi

	TOPLAM	TM	IJHM	IJCHM	ATJ	JHTR	CHRAQ	JTR
<i>Girişimcilik Makalelerinin Bağımsız Değişken Tam Model Sayısı</i>	92391.944	234.839	-334.278	-267.689	-100.217	-	-	-200.878
<i>Makalelerin Değişken Sayma Kontrolü St. beta</i>	4.816 (0.002)	-0.725 (0.027)	0.492 (0.179)	0.503 (0.168)	0.274 (0.477)	-	-	2.097 (0.074)
<i>F Tam Modeli</i>	23.196 (0.002)	7.737 (0.027)	2.234 (0.179)	2.366	0.568 (0.476)	-	-	4.395 (0.074)
<i>Sadece R² Model Kontrolü</i>	0.768	0.725	0.242	0.503	0.274	-	-	0.386
<i>R² Tam Modeli</i>	0.732	0.525	0.134	0.253	0.075	-	-	0.298
<i>Bağımsız ile R² Değişim Değişkeni</i>	0.002	0.027	0.179	0.168	0.476	-	-	0.074

Tablo 3'de yıllara göre dergilerde yayınlanan girişimcilik makale sayıları incelendiğinde, *TM*'de yayımlanan girişimcilik makale sayısı anlamlı olarak azalırken (0.027) toplam makale sayısında anlamlı olarak artış görülmektedir (p=0.002). Yıllık bir birimlik artışa karşılık toplam yayımlanan girişimcilik makale sayısı 4.81 birim artarken, *TM*'de yayınlanan girişimcilik makale sayısı 0.72 birim azalmıştır. *JTR*'de yayınlanan makale sayısında bir artış olmasına rağmen fark anlamlı değildir. Diğer dergilerde yayımlanan makale sayılarında da anlamlı bir değişim olmamıştır (p>0.05).

Tablo 4: Otel ve Turizm Dergisinde Yayınlanan Girişimcilik Makalelerinde Kullanılan Veri Toplama Yöntemleri

YILLAR	ANKET	GÖRÜŞME	İKİNCİL VERİLER	ALAN ÇALIŞMASI
2007	2	0	0	0
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	1	0	0	0
2011	1	1	0	0
2012	2	0	0	0
2013	1	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	2	2	0	0
TOPLAM	9	3	0	0

4.3. Araştırma Yöntemi ve Analitik İşlemler

Girişimcilik çalışmalarındaki araştırma yönteminin çok yönlü incelenmesi için veri toplama yöntemleri incelenmiştir. Tablo 4’de de görüldüğü gibi elde edilen 12 ampirik makalenin 9 tanesi veri toplamada anket tekniğini kullanmıştır. Görüşme tekniği ise 3 makalede kullanılmıştır. Alan çalışması ve ikincil veriler ise bu yıllar arasında tercih edilmemiştir.

Tablo 5: Otelcilik ve Turizm Dergilerinde Yayımlanan Girişimcilik Makalelerinde Sık Kullanılan Birincil Analitik Araçları

YILLAR	TANIMLAYICI İSTATİSTİKLER	NİTEL METOT	ÇOKLU REGRESYONLAR	ANOVA	FAKTÖR ANALİZİ	T-TESTİ	AYIRMA ANALİZİ	YAPISAL DENEME MODELLERİ
2007	1	0	0	0	1	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	1	0	0	0	0	0	0
2010	1	0	0	0	0	1	0	0
2011	0	2	1	0	0	0	0	0
2012	2	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	1	0	1	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	1	1	0	0	2	0	0	0

Tablo 5, yedi dergide yayınlanan girişimcilik makalelerinin analizinde hangi yöntemlerin kullanıldığını göstermektedir. Bu tablo incelendiğinde, Tanımlayıcı (betimsel) istatistiklerin 5 girişimcilik makalesinin incelenmesinde tercih edildiği görülmektedir. Dört çalışmada araştırmacılar nitel yöntem kullanmışlardır. Çoklu regresyon yöntemi girişimcilik araştırmasında tercih edilen en popüler üçüncü analitik araç olmuştur. ANOVA, Ayırma Analizi ve Yapısal Denklem Modellemeleri son 9 yıl içerisinde tercih edilmemiştir.

4.4. Odak Alanlar

Girişimcilik makalelerinde odaklanılan konular Tablo 6’da, farklı başlıklar altında incelenmiştir. Bu kategoriler incelendiğinde 7 çalışma ile ‘Küçük İşletmeler’ ön plana çıkmaktadır. ‘Girişimci Davranışları’ ile ilgili 5 çalışmanın yanında ‘Yeni Girişimlere’ 3 kez değinilirken, ‘Girişimci Eğitimi’ ve ‘Şirket Girişimcisi’ ise bu sınıflamalar arasında sadece 2 kez ele alınmıştır. Son dokuz yıl içerisinde ‘Aile İşletmeleri’ ve ‘Bireysel girişimciliğe’ odaklanan bir makale yer almamaktadır.

Tablo 6: Önde Gelen Otelcilik ve Turizm Dergilerinde Yayımlanan Girişimcilik Makalelerin Odak Alanlarının Dağılımı

Yıllar	Küçük İşletmeler	Girişimci Davranışı ve Faaliyetleri	Bireyler ya da Girişimciler	Girişimci Eğitimi ve Öğretimi	Aile İşletmeleri	Yeni Girişimler	Şirket Girişimi
2007	0	0	0	0	0	1	1
2008	0	0	0	1	0	0	0
2009	0	0	0	1	0	0	0
2010	0	1	0	0	0	1	0
2011	2	0	0	0	0	0	0
2012	0	2	0	0	0	0	0
2013	2	0	0	0	0	1	1
2014	0	0	0	0	0	0	0
2015	3	2	0	0	0	0	0
Toplam	7	5	0	2	0	3	2

5. Sonuç ve Öneriler

Otelcilik ve turizm yönetimi dergilerinde yayınlanan girişimcilik araştırmalarının 2007-2015 yılları arasındaki gelişiminin araştırıldığı bu çalışmada, Li'nin 2008 yılında gerçekleştirdiği çalışma ile benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Başka bir ifadeyle, son yıllarda çok popüler bir kavram olan girişimcilik konusunun turizm dergilerinde ilgi görmesi beklenirken bu ilgiyi görmediği anlaşılmıştır.

Yayın hayatına devam eden ve önemli sıralarda alan yedi otelcilik ve turizm yönetimi dergisinde, 2007-2015 yılları arasında toplam 4.329 makale yayınlanmıştır. Ancak, bu makalelerden sadece 19 tanesi girişimcilik ile ilgilidir.

Çalışmada son yıllarda tüm dünyada yaşanan ekonomik gelişmeler, artan seyahatler, konaklamalar ve girişimciliğin teşvik edilmesi gibi nedenlerle girişimcilikle ilgili akademik çalışmaların artacağı öngörülmüştür. Ancak, 21 yıllık değerlendirmenin aksine son 9 yılda düzenli bir artış görülmemiştir. Aksine, girişimcilik makalelerinin sayısında iniş çıkışlar olduğu görülmüştür. Dolayısıyla beklenenin aksine gelişme göstermeyen bir grafik izlediği söylenebilir. Bu nedenle, bu çalışmadaki hipotezler reddedilmiştir.

Ayrıca, çalışmaların büyük bir kısmının ampirik makalelerden oluştuğu görülmüştür. Bunun yanı sıra; küçük işletmeler, girişimci davranışları, yeni girişimler, girişimci eğitimi ve şirket girişimciliği gibi konulara odaklanılmıştır.

İnsanların her geçen gün yenilik aradığı dünyamızda, yeni etkinlikleri teşvik edecek olan girişim hareketlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Gelecekte de girişimcilik hiç eskimeyen ve kendini sürekli yenileyen bir kavram olarak hayatımızdaki yerini koruyacaktır. Ayrıca, turizm sektörü, yeni alanlara giriş yapmak isteyen girişimcilere alan sağlayacaktır.

Turizmde turistlerin isteklerini kazanca dönüştürebilme becerisi girişimcilik ruhuna bağlıdır. Bu nedenle, önde gelen akademik dergilerde önümüzdeki yıllarda daha fazla sayıda girişimcilikle ilgili çalışmalar yer almalıdır. Bu doğrultuda, girişimcilikle ilgili araştırmalarının gelişimi ve desteklenmesi önem arz etmektedir. Bu önemine rağmen, çalışma sonucunda girişimcilikle ilgili araştırmalarda düzenli artışın olmadığı görülmüştür. Gelecek çalışmalarda, bu eksikliğin nedenleri iyi araştırılmalı ve akademisyenlerle görüşülerek girişimcilik konusunda çalışma motivasyonları veya bu konuda çalışmalarını engelleyen faktörler üzerinde araştırma yapılmalıdır.

Teşekkür

Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Kamil UNUR'a katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

KAYNAKÇA

- ALDRICH, H. E., VE BAKER, T. (1997). Blinded By The Cites? Has There Been Progress in Entrepreneurship Research? In D. L. Sexton, & R. W. Smilor (Eds.), *Entrepreneurship 2000*. Chicago: Upstart Publishing.
- ALTINAY, L., MADANOĞLU, M., DANIELE, R. VE LASHLEY, C. (2012). The Influence of Family Tradition and Psychological Traits on Entrepreneurial Intention, *International Journal of Hospitality Management*, 31, 489-499.
- BUSENITZ, L. W., WEST, G.P., SHEPHERD, D., NELSON, T., CHANDLER, G.N. VE ZACHARAKIS, A. (2003). Entrepreneurship Research in Emergence: Past Trends and Future Directions, *Journal of Management*, 29(3), 285-308.
- CHANDLER, G. N. VE LYON, D. W. (2001). Issues of research design and construct measurement in entrepreneurship research: The Past Decade, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 26(4), 101-113.
- DEMİREL, Y. VE ÖZBEZEK, B.D. (2015). İşletmelerde İç Girişimcilik ve Yenilik İlişkisine Yönelik Kavramsal Bir İnceleme, *TİSK Akademi*, 10(19), 112-135.
- HARRISON, R.T. VE LEITCH, C.M. (1996). Discipline Mergence In Entrepreneurship: Accumulative Fragmentalism or Paradigmatic Science?, *Entrepreneurship, Innovation, and Change*, 5(2), 65-83.
- İRMİŞ, A. VE ÖZDEMİR, L. (2011). Girişimcilik ve Yenilik İlişkisi, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 137-161.
- LI, L. (2008). A Review Of Entrepreneurship Research Published In The Hospitality And Tourism Management Journals, *Tourism Management*, 29, 1013-1022.
- SAYLAN, U. (2011). Girişimcilik Kültürü: Balıkesir'de Turizm Sektörüne Yönelik Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi.
- SAYLI, H. VE AĞCA, V. (2009). Aile İşletmelerinde Aile Kültürünün İç Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Etkisi: Afyon-Denizli-Uşak Örneği, *İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 11(2), 117-136.
- YILMAZ, A. S. (2014). Bir Sosyal Değişim Ajansı Olarak Girişimcilik Eğitimi, *Zeitschrift für die Welt der Türken, Journal of World of Turks*, 6(1), 297-310.